



*De FOSS is er voor u
én uw kind*

FOSS-bureau

Postbus 14
3990 DA Houten

T 030 - 234 06 63

F 030 - 636 06 89

E foss@hetnet.nl

I www.foss-info.nl

© FOSS, november 2007



Nederlandse Federatie van ouders van slechthorende kinderen en van kinderen met spraak-taalmoeilijkheden

Tips om... ...mee te doen

Handige tips in de omgang met
slechthorende kinderen en kinderen
met spraak-taalproblemen



*De FOSS is er voor u
én uw kind*



www.foss-info.nl

Tips om mee te doen

De oudervereniging FOSS wil graag dat ook slechthorende kinderen en kinderen met spraak-taalproblemen kunnen meedoen op een sportclub. Met de juiste aandacht van u als begeleider of coach is dit voor veel kinderen mogelijk. In deze folder leest u in het kort waar deze kinderen moeite mee hebben en geven we u handige tips in de omgang met deze kinderen.



Kinderen met een gehoorstoornis

Het contact tussen slechthorende kinderen en de wereld om hen heen is bemoeilijkt. De kans op verkeerd begrijpen en verkeerd begrepen worden is groot. Ze begrijpen een grapje net verkeerd, net te laat en staan vaak buitenspel.

Gevoelens van onzekerheid, onmacht en frustratie zullen eerder ontstaan dan tussen een goedhorend kind en zijn omgeving. Belangrijk om te weten is dat het gebruik van een hoortoestel een slechthorend kind niet goedhorend maakt. Wel worden geluiden versterkt, maar in veel situaties blijft het spraakverstaan een probleem.

Slechthorendheid manifesteert zich op verschillende manieren, bijvoorbeeld met een verlies van hoge tonen of juist van lage tonen. Dit heeft grote gevolgen voor het horen en verstaan. Men kan hierdoor op het verkeerde been gezet worden, omdat in bepaalde situaties het gehoor goed lijkt te functioneren.

Kinderen met een spraak-taalstoornis

Kinderen met spraak-taalmoeilijkheden kunnen in de regel wel goed horen. Door de stoornis hebben ze wel grote moeite met het (snel) begrijpen van wat wordt verteld, met name in grote groepen.

De grote verscheidenheid aan vormen van spraak- en taalproblemen maakt het niet gemakkelijk om daar in z'n algemeenheid iets over te zeggen. Hieronder maken we een paar opmerkingen die in de meeste gevallen wel opgaan voor het gedrag.

Door de moeite dat een kind met spraak-taalproblemen heeft met het onder woorden brengen van zijn gevoelens, voelt het zich vaak niet begrepen. Vaak hebben ze onvolgende woorden tot hun beschikking om hun emoties te uiten en kunnen ze niet uitleggen dat ze ergens verdrietig of boos om zijn. Ze kunnen daarop reageren met negatief gedrag of door in hun schulp te kruipen. Doordat ze iets niet begrijpen of doordat ze niet begrepen worden kennen ze vaker dan andere kinderen gevoelens van eenzaamheid. Bij kinderen met spraak-taalmoeilijkheden is vaak nog meer aan de hand (bijvoorbeeld problemen met de motoriek), wat het meedoen in een groep nog extra kan bemoeilijken.

Het stimuleren van het zelfvertrouwen en het aanleren van sociale vaardigheden zal een belangrijk deel van de opvoeding moeten zijn. Ook voor u, als begeleider en coach, is wat dat betreft een belangrijke rol weggelegd. De volgende tips kunnen u daarbij helpen:

Tien tips aan begeleiders en coaches voor een goede communicatie met slechthorende kinderen en met kinderen met spraak-taalmoeilijkheden op een (sport-)club.

Algemeen

- 1 Luister goed naar de adviezen van ouders.
- 2 Een hoorapparaat is een hulpmiddel en maakt van een slechthorend kind geen goedhorend kind. Bij bepaalde sporten kan het hoorapparaat beter uit (zwemmen). Let er op dat bij andere sporten of activiteiten het hoorapparaat en eventuele andere hoorhulpmiddelen goed worden gebruikt.

De groep en het kind

- 3 Vertel van tevoren aan de groep dat het kind slechthorend is of een spraak-taalprobleem heeft. Of laat het kind dit zelf doen als zij/hij dat wil.
- 4 Accepteer nooit pestgedrag.
- 5 Leeftijdgenootjes of wat oudere kinderen vinden het vaak leuk om iemand met een handicap te helpen. Laat dit niet overdreven veel toe. Een maatje is goed, maar het kind moet leren om op eigen benen te staan.
- 6 Beperk de extra aandacht voor het kind tot zaken die te maken hebben met de slechthorendheid of de spraak-taal problematiek; het kind mag niet in een uitzonderingspositie terecht komen.

Communicatie

- 7 Zorg bij instructies dat het kind naar u kijkt en dat uw mond goed zichtbaar is. Ga bijvoorbeeld niet met de rug naar het licht staan.
- 8 Goed articuleren (niet luider praten maar duidelijk) en mimiek gebruiken (handen en voeten, uitstraling, houding e.d.). Pas op dat het niet overdreven wordt.
- 9 Eén voor één spreken! Niet tussendoor met iemand anders gaan praten. Het hebben van geduld is nu eenmaal belangrijk in de communicatie met het kind.
- 10 Controleer of het kind de opdracht goed uitvoert. Dan pas bent u zeker of de opdracht goed begrepen is. Een bevestigend antwoord van het kind op uw vraag "heb je het begrepen?" geeft dus nog geen zekerheid.